

Talen leren, een systeem

PROGRAMMA

Opening door

- Pieter Eijkhout, teamleider gymnasium
en
- Ryma van der Linde, sectie Nederlands

Workshops

- Arjen-Toine Ulijn, sectie klassieken
- Sam Polder, sectie Spaans
- Yvette Klerks, sectie Engels

NIEUWE TAAL LEREN

Het UITGANGSPUNT: het systeem van je eigen taal als *voorkennis*.

De basis die je legt in je moedertaal is van cruciaal belang voor het leren van andere talen.

Een belangrijk onderdeel is het redekundig ontleden, oftewel het ontleden in zinsdelen.

ZINSDEELPROEF

- Elke zin kun je verdelen in **zinsdelen**.
- Een zinsdeel bestaat uit **één of meer woorden**.
- **Eén van de zinsdelen is altijd de persoonsvorm (pv)**.

Zinsdeelproef:

- 1) **Zoek de pv.**
- 2) **Elk woord dat/elke woordgroep die je vóór de pv kunt zetten = zinsdeel.**
- 3) **Let op: de zin moet wel goed blijven!**

BELANGRIJKSTE ZINSDELEN

- PV = persoonsvorm
- WG = werkwoordelijk gezegde
- OW = onderwerp
- LV = lijdend voorwerp
- MW = meewerkend voorwerp
- BWB = bijwoordelijke bepaling

NIEUWE TAAL AANPAK?

Denk aan wat je al weet: je eigen taal.

Zoek dan **OVEREENKOMSTEN en **VERSCHILLEN**:**

- **Wat is hetzelfde?**
- **Wat is anders?**

LATIJN: NAAMVALLEN

De meeste zinsdelen hebben een naam en een nummer:

1. OW = subject = nominativus
2. Bezit/van = genitivus
3. MW = dativus
4. LV = object = accusativus
5. BWB = ablativus

LATIJN: NAAMVALLEN

Zelfstandig naamwoord: slaaf

serv**us** = onderwerp (nominativus)

serv**i** = bezit (genitivus)

De uitgang bepaalt de grammaticale functie.

STAPPENPLAN VERTALEN

Ontleden: stappenplan

1. Zoek **PV**
2. Zoek **OW = subject = nom.** (soms verstoep in uitgang **PV**)
3. Zoek **LV = object = acc.**
4. Zoek **MV = dat.**
5. Zoek **BWB = abl.**

VOORBEELD VERTALEN

NE	's Nachts	geven	de vrienden	geschenken	aan de moeder
LA	<u>Nocte</u>	amici	<u>matri</u>	<u>dona</u>	<u>dant</u>

ENGELS EN FRANS

Volgorde hetzelfde/dezelfde kleuren met alleen pv (één werkwoord):

NE	Mijn vader	heeft	een nieuwe auto
EN	My dad	has	a new <u>car</u>
FR	Mon père	a	<u>une nouvelle</u> <u>voiture</u>

ENGELS EN FRANS

Bij meer dan één werkwoord is de volgorde niet meer hetzelfde.

NE	Mijn vader	heeft	een nieuwe auto	gekocht
EN	My dad	has	<u>bought</u>	a new <u>car</u>
FR	Mon père	a	<u>acheté</u>	<u>une nouvelle voiture</u>

TALEN LEREN? Wat is HANDIG?

- **Werk geordend, in een vaste volgorde. Alsof je een wiskundeformule oplost.**
- **Vraag je af: wat zijn de overeenkomsten en verschillen?**
- **Hoe hoort deze stof bij de vorige?**

TIP: een schema met kleurtjes helpt ordenen →

Groen = doen → volgens de regels die je hebt geleerd

Rood = stop! Denk na → er is iets anders dus LET OP!

VOORBEELD FRANS

Ww

Regelmatig

cherch er

Je **cherch** e

Tu **cherch** es

Il **cherch** e

Ns **cherch** ons

Vs **cherch** ez

Ils **cherch** ent

Onregelmatig

av oir

ai

as

a

av ons

av ez

ont

WOORDJES LEREN

Op dezelfde manier: wat zijn de vereenkomsten/verschillen tussen talen?:

Nederlands	Engels	Latijn	Frans
Vader	<u>Father</u>	Pater	<u>Père</u>
Vier	<u>Four</u>	<u>Quattuor</u>	<u>quatre</u>
Water	Water	Aqua	Eau
Goed	<u>Good</u>	<u>Bonum</u>	Bon
Man	Man	Homo	Homme
Uur	<u>Hour</u>	Hora	<u>Heure</u>
Zon	Sun	Sol	Soleil

DE AANPAK VANUIT NEDERLANDS

In de eerste periode behandelen we de volgende zinsdelen:

- Persoonsvorm
- Onderwerp
- Werkwoordelijk gezegde
- Lijdend voorwerp
- Meewerkend voorwerp
- Bijwoordelijke bepaling

WEEK 37

- Leerlingen maken onvoorbereid een diagnostische toets om hun (basis)kennis van de zinsdelen te meten.
- De docent Nederlands kijkt de toetsen na en geeft ze met een toelichting en de juiste antwoorden terug aan de leerlingen.
Leerlingen krijgen geen cijfer, maar wel het aantal punten dat ze behaald hebben.

WEEK 37 T/M 40

- Tijdens de lessen Nederlands wordt de theorie van alle zinsdelen herhaald.
- Bij een aantal zinsdelen wordt er dieper op de theorie ingegaan (hoe zit het bijvoorbeeld met werkwoordelijke uitdrukkingen bij een werkwoordelijk gezegde?)
- Leerlingen maken opdrachten om de theorie te leren toepassen.
- Ook tijdens de lessen van de andere talen wordt er aandacht aan de zinsdelen gegeven.

Week 41

- De leerlingen bereiden zich voor op de formatieve toets. Zij leren de theorie. Eventueel kunnen zij extra oefenen (onlinemethode).
- Zij maken een formatieve toets (ze krijgen geen cijfer).

Week 42

- De leerlingen maken een afsluitende toets. Deze toets wordt beoordeeld met een cijfer voor het rapport.
- Leerlingen die onvoldoende scoren kunnen in aanmerking komen voor extra ondersteuning (bijvoorbeeld een maatwerkuur).

VANAF WEEK 42

- Tijdens de lessen Nederlands zal de stof regelmatig herhaald worden.
- Ook de docenten van de andere talen blijven verwijzen naar de zinsdelen.

WORKSHOPS

Ronde 1: 19.30-19.55 uur

Ronde 2: 20.00-20.25 uur

Ronde 3: 20.30-21.00 uur

21.00 uur: korte afsluiting in de Binnenhof

Lokaal 0.32   Ontleden, naamvallen en vertalen
door sectie Klassieken

Lokaal 0.30A Huiswerk voor de talen: hoe pak je Spaans aan?
door sectie Spaans

Lokaal 0.30B Idioom-woordverwerving
door sectie Engels

ROUTE

Groen

0.32 – 0.30A – 0.30B

Rood

0.30A – 0.30B – 0.32

Blauw

030.B – 0.32 – 0.30A